

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

Szerkesztőségi szállás
külső szénutca Sikóház, 36 számmal.

Előfizetheti Kolozsvárt Stein János úr középüctei könyvkereskedésében, valamint a
szerkesztőségénél; vidékről minden postahivatalnál. Előfizetési díj félre 6 pf. évnegyedre 3 pf.

Hirdetések 10 p. kr. beiktatási bélyeg díj,
s minden négyhasábos egy sor után 4 p. kr.-nak Stein kö-
zépüctei kereskedésébe beküldése mellett kiadatnak.

JOURNALISTIKA.

Midőn valamely kormány önállóság, a szükséges-
ségek saját belátása szerinti felfogásával, intézkvényeket
viszát, melyek nem a nemzet megszokott s önalkotta in-
tézvényeiből fejtettek ki; rendszerint azon nevek, kik
korábbi rendszerek alatt tevékeny szerepet vittek, visz-
szavonulnak, engedve a hatalomnak, de terveinek, a minő
körben lehet, ellene munkálva.

Ez az emberi dacz, vagy inkább önértetnek termé-
szetes kifolyása, természetes következmény, távol min-
en önmegtagadástól.

Következése azonban nem oly biztos hogy
ezen eljárást végre czélszerűnek lehessen bévallani, s
gyakran oly befolyások, melyek a tén nem éppen czél-
szerű kormánytervek átvitelének ildomos téren apránként
más irányt adhattak volna, az államgépezetben mintegy
ötödik kerékké válnak, melynek soha sem jut többé osztá-
lyrészeül csak legkisebb lökést is adni a köz-előhala-
dásnak.

Például áll előttünk az orosz aristocrata, mely Mik-
lós császár trónra lépte óta, mondhatni a császár haláláig, duzzog-
ván folytonosan, a kormány és hadsereg feletti befo-
lyást, mintegy daczból, a német pártnak engedte; s lett az
eredmény az, hogy a valódi orosz érdekek s a valódi orosz
szellem, csak is az uralkodó autocratisch akaratában lel-
tek kifejezést, s a nemzet geniusa csak a keleti háboru
alatt is már nem nyilatkozhatott azon döntő erővel, mel-
lyet egy akkori birodalom kifejtési köz lelkesedéssel
képes lehet vala; nem, valóban nem nyilatkozott, habár
nem tagadhatjuk meg hogy maga a háboru eszméje in-
kább az orosz, mint a német párt kedvence volt.

A leghatalmasabb reformator is midőn valamely
irányt magának kijelöl, ha látja, hogy addig fel nem fe-
dezhetett, Scyllák és Charibdeák állának előtte, ha az
alapirányt nem is, de a pályaut vonalait változtatja, s min-
denki örömeitől olt új fajta ágat a régi csemetébe, min-
sem kitépve azt, új magról hajtasson új plantát; mert az
átoltás hamarabb juttatja bizonynyalnesses fajta gyümöl-
csökhöz, mint az egészen eredeti termelés.—

Miután az európai egyensúly eszméje nagy birodal-
makat alkotott össze és tart fenn, egyes gyakran népsze-
rű és nemzetjogilag igazságosnak látszó igények ellenében
is; ott, hol egyes nemzetiségek csökönysége sarkalatos
reformokat szükségelt is, bizonyosan egy kormány sem

utalja vissza azon tekinteteket, melyekkel a nemzetisé-
gek historiai igényei irányában észszerűleg viseltetni
tartozik, s előbb-utóbb letépi azon idegen ágakat, melye-
ket nem rokonfajú csemetékbe oltván be, a tovább te-
nyésztés lehetlenségét belátja.

Ezen átfontolása az észszerűségnek önként teszi fel
azon kérdést, hogy egészen új és octoizált formák közt
melyik honpolgár cselekszik okosabban, az-e, ki feltevé
hogy addig nemzetének felszínén állott, most duzzogva
visszavonul és sorsára hagyja hazáját, nemzetét, vagy az
ki beleletekint a reformokba, megismerni ohajtja fény és
árnyoldalt, számot vet a lehetőkkel és lehetlenségekkel, s
felelőre a bár talán nem kedves helyzet fonatát, az övét
sorsuk közt tájékozni igyekszik, s a törvény és loyaltás
határai között egyszersmind véleményt ad az új formák
oly kiálló szögleteiről, melyek az egyes vagy nemzeti
érdekek, forgalmuk közben, pusztító töréseket ejthetnek.

Oda természetesen kényelem-szeretet, amde ide haza-
fias önmeg-tagadás kell, küzdeni még szük, s meglehet
boszantó korlátok között, hogy azokon belül némi nem-
zeti élet, s lehető boldogság terüljen el, mindenestre ki-
nosabb lehet, mint egy zugba vonulva hallgatni, s sorsára
bizni az egész világot.

Ezen észrevételekből sorsunkra mik találnak, mik
nem? arról nincs miért beszéljek. Tény az, hogy a régi
formák sarkalatosan megváltoztak; de tény az is, hogy a
kormány erélye folytán a törvény és felállított jog ural-
ma ezereknek biztosított békés esondét földi birtokukban,
honnan a dolgok folyását stóikusi nyugalommal nézhetik.

És nem önmegtagadás-e, midőn ezek a szellemi té-
ren egykori befolyásukat újból igénybe veszik; szó-
lanak a nemzethez, s kellő ildomossággal felmutatni ohajt-
ják a kormánynak a netalan létezhető sebekeket?

Szólanak pedig a journalistika terén, mely most szin-
te egész Európában majdnem egyetlen tere a nyilatkozat
jogának, de melynél generozabb tér, főként még eléggé
nem civilisált nép kebelében, auctorizált emberek előtt,
nem sok lehetne.

A journalistikai szerep az, mely legkevésbé van kö-
rülírva, s melynek törvényét egyedül a közvélemény adja.
Boldog ország, melynek érett közvéleménye van
mely nem türi szellemi terén a miveletlenséget, goromba
és szemtelen hangokat.

Nem levén a journalistikának egyéb controlleriája
a közvéleménynek; csoda, ha bele egy időre a kontár, a jel-
lemtelen is feltolakodhatik, csoda ha gyűlölt megvetett

egyénségek e téren magokat egy időre, vagy tán segé-
lyeztetve, huzamosan is fenntarthatják. —?

Éppen e miatt sehol a journalistika még azon méltó-
ságot meg nem kaphatta, melyet valódi elhivatása igé-
nyel, ha csakugyan sebesen is kezd haladni magas elhi-
vatása felé.

Mindamellett állanak elé tekintélyes képességek, kik
magokat, egyebek közt, irodalmi charlatánok sértege-
téseinek, durva éretlen emberek sárraldobálásainak is
kiteszik szellemi érdekekért, melyeknek gyamolítására
elhivatásukban ösztönt éreznek, s bárha hallgatni arany,
ők szólanak, sértődéseikért az övéik áldásában találván
kärpötlést.

Nem feszegetem, hogy e helyzet áll-e hazánkban és
mennyi részben? de egy örömdetes jelenség gyanánt,
meg kell jegyeznem ezen óriásreformok korszakában,
hogy igen sokan Erdélyből, kiknek nevök a mult évtize-
dek diplomatai történeteiben fennmaradt, duzzogás vagy
nyegleség helyett, az ország statusquojában a journali-
stika terén is igyekeztek tájékozni a nemzetet; és ez Er-
délynek büszkeségére, s az illetőknek hazafias dicsére-
tére válik: míg más részről a kormánynak kezességet
nyújt, hogy e nemzet az elméletek terén keresi jólétének
biztosítását.

DÖZSA D.

Sz.-Kocsárd. Jun. 7-kén. 1857. (Indítvány, közbirto-
kossági alapok, közhazai czélra alk. Imazásáról.) Az Ara-
nyos és Maros folyóitól övedzett kies föld, mely a tatár-
dulás óta 1849-ig Aranyosszéknek mondatott, látott tatárt,
törököt, ért kurucz és Hóra-világokat; de életrevaló szé-
kely népessége századokon keresztül virágzott, és a dúló
hadak romjait mindig gyorsan kiépülé.

1849-en innen azonban az új idők, a nemzetet
fenntartott régi polgári alkotmányt, fiatalabbal cserélvén
fel, az egyébként szükeletű birtokaért tusára, és mikor
van, kardia szállani résen álló, életre való székelv ivadé,
mintha közelebből szellemét és hangulatát a forgószél
hatedhet országon túl ragadta volna, egyetlen egy szó
nélkül szenvedőleg ugyan, de békésen nézte, hogy édes
sajátját, az ősök által vérverejtéssel bészert, és száza-
dok tusái közt épen hátrahagyott vagyonát, az ugyneve-
zett nagy kiterjedésű szék erdejét, belső taxás, külső ka-
száló birtokait, és kamatozó szép tőkepenzét, tiszta adó-
ságos keresetét, arra fel nem kért és hatalmazott sze-

TERMÉSZETRAJZI CZIKKEK.

Borszék állatvilága.

(Folytatás.)

A vastagbőrűek (pachydermata) rendje az éles hal-
lásáról hírhedt vaddisznóban (sus scrofa ferus) csak gyéren ösz-
pontosul; míg a kérődzők (ruminantia) agnancos családja (cervina)
tartozik a kérődzők (cervus capreolus) csaknem hemzseg az er-
dőben — sőt Erdély faunájának leggyönyörűbb disze a gim (cer-
vus elaphus) is megjelenik olykor. Az ide csatlakozó üreges
szarvúak (cavicornia) személyesítője a közeli zerge (antelope
rupicapra) gyakran ugrándozik Tsállhó feltornyosult mészkö-
sziklái. Ellenben a szarvasmarhák őselőde a bölény (Bos urus)
ma már végtelképp elvonult innen, de hogy egykor e tájakon ta-
nyázott, azt a kétségtelenül teszi egy ilyennek a Sáros ingová-
nyából 1851-ben általam kiastott kövült koponyája, melyet az
akkor éppen Borszéken mulatott porosz természetbuvár Andrae
urnak ajándékozott. Sőt a bélbori süppedékes lapföldben — láb-
tő (tarsus) és szárcsont (tibia) kövületeket is kaptam, melyek
jó renden az őskorban élt cervus megaceras maradványai, azon-
ban összehasonlítván példányok hiánya miatt egész bizonyossággal
nem merem állítani.

Szárnyasok. (aves).

Borszék környéke Erdély ritkább madarainak hazája.

A ragadozók (raptores) közül itt költenek a parlagi
sas (aquila fulvus) és a hajdani magyar leventék solymászó ma-
dara a kékláru sólyom (falco lanarius), de azért hazánk legvak-
merőbb ornadara a tyukászó karoly (astur palumbarius) és a
rozsdás kánya (falco aeruginosus) se hiányzanak. A vándorlása-
ról ismeretes erdei huhogó baglyot (strix aluco) magam vertem fel
egy hollósoroki szirtnyílárból, hol tojásain kotlott.

A guggolók rendjéből (insessoros) a küfali és havasi
fecské (hirundo cyprinus et alpina) csapatoként sivit néha a vil-
lással telült tikkasztó körlegben, — míg a roppant száju lappan-
tyu (caprimulgus europaeus) gyakran feliasztja ábrándjaiból a
holdvilág rezgő fényénél merengő vendéget. A légyfalók legki-

sebbike (muscipapa parva) száraz folyóágon untalan leszkodik
röpködő rovarak után, — ellenben a vízi uszák (cinclus aquaticus)
s gyönyörű lazurkék jégmadár (alcedo ispida) a borpatak
hullámai alatt üldözik bámulandó ügyességgel a vízi bogarak
lárváit s nyilsebesen uszó kis halacsakát.

Nem lehet lélekemelőbbet elővárársolni, mint a borszéki
fenyvesek közepett egy szelíd júniusi reggel hasadó korányában
megesondult melabús dallam élvezetét — melyet a rigócsalád
(merulidae) több tagjai, némely zenének kíséretében elzengenek.
Főszereplő e hangversenyben az énekes rigó (turdus musicus) a
magyar csalóagnak fenyesekbeni helyettesítője — s míg föl-
sleges danáját, a fekete és húros (t. merula et viscivorus) ősz-
hangzón kísérik; addig Tölgyes szirtzugaiban a magányt ked-
veltől kövi rigó (turdus saxatilis) az olaszok hírhedt passera so-
litaria-ja elragadó ábrándos dallamával a búskomor madárze-
nézet eszményképeül tunik fel. Masodranguak a vörösbegyű,
zöld, barna, kéktörku és fehérhomlokú zenér (sylvia rubecula,
sibilatrix, modularis, sneecia et albfrons). Ezekhez csatlakozik
még három piczin dalár, Európa legkisebb madarai, melyek közt
legnagyobb az ökörszem (sylvia troglodytes), utána jön a ver-
henyös (s. rufo), legkisebb pedig a koronás zenér (s. regulus)
hazánk egy valódi kolibrija Otthonos még e családból a fehér-
farkú, sötétörku és havasi csaklár is (saxicola oenanthe, rubi-
cola et alpina). A virgoncz cinkescsalád egyedei közt: a fenyőn
és kontyoson kívül (parus ater, cristatus), a ritka lazur cinkét
(parus cyanus) is láttam, de két lóvász daczára se tudám elejteni;
míg a csinos nagy billegény (motacilla boarula) és nagytűt so-
lyeufark (ampelis garrulus) könnyen kézre kerithetők.

A hollók (corvinae) legnagyobbika (corvus corax) legma-
gasb fenyőkre alkalmazza fészket, s néha szédítő magasságból
ejti le sziklára a festész kagylót (mya pictorum), hogy annak
két hű közét zárt kocsonszertű állományához juthasson, s ked-
velt eledellel fiókáit etetendő. A fenyő szajkó (corvus coraca-
tactes) csak esendes időben csereg az erdőben — míg a havasi
hollók (cervus pyrrhocorax), ha az ég viharzik, kigyózdva hany-
kolódnak a hullámozó légben, s vészteljes lármájuk rémesen
viszhangzik a sötét felhőkben. Gyönyörű szemléltetm Európa
legszebb madarát, a tündöklő hollót (coracias garrula), mint veti
fel kukra s fogja ki estében a földigilisztát a bélbori réten.

A magvők rendjéből (granivori) kellemes hallományt

szereznek énekekkel az erdei és havasi pacsipta is (alauda arbo-
rea et alpestris), de meglepőbb látomány a januárban költő ke-
resztcsőrű pírók (loxia curvirostra) fenyők tobozait kuszó es-
patja — a forróvívi kajdácoknak hazánkban személyesítői. Leg-
szébb pedig e családból a ritka rózsza pírók (loxia rosea).

A kuszó madarak (scansores) főnöke a karm-
zsinlejtő nagy fekete harkály (picus martius) kopácsolása a sűrű
rengteteg néma csendjében, figyelmessé teszi pajtását a zsák-
mány kémlelésben, s néha egy vad méhköpű lesz egyesült ere-
jek áldozata, mi úgy hangzik, mint távoli favágók tompa mo-
raja. A három-ujjú harkály (picus tridactylus) pedig tobozt és
mogyorót fahasítékba szorit, mire a kopácsolás mindaddig meg-
újul, míg a bél a magból önként ki nem hull.

Vége a tyúkfélék s gázlók (rasores, gallatores)
rendjével bfejezem a borszéki tollasok ismertetését. Gyakorlott
vadászok a szóp vad pávának (tetrao uragallus) kellemetlen hang-
ját, pársz idejében, gyakran felhasználják. De könnyebb mo-
doran kerithető kézre, a villás nyírlajdnak (tetrao tetrix) jám-
borabb serege. Míg a császármadár (tetrao bonasia) s izletes le-
benke (scolopax rusticola) százeitől nyüzsgő Borszék környezete.

Azonban csalódnék az olvasó, ha azt hinné, hogy ez elő-
sorolt szárnyasokat, a furdőt köröz erdőben mind fölleftheti,
mivel a nagyobb rész csak a bélbor-tölgyesi vonalon észlelhet-
tő. Nagyon sajnálom, a furdőszaknak éppen a madarak vetkezési
idejével találkozását különben számos kitűnő példánnyal szol-
gálhattam volna muzeumunknak.

Hüllők, halak és héjanczok (amphibia, pisces,
crustacea).

Borszék égálja nemigen kedvez a hüllők természetének,
melynek okát a szénsavas forrásokkal telült talajban szeretném
fettalálni. Annyi igaz, hogy a béka, borviz töcsaba vetve, rögtön
meghal. Ez lehet oka talán, hogy erdőben szirtet között és tá-
voli mocsárokból a zöld és szürke gyíkok (lacerta viridis, agi-
lis), a verhenyös és szalagos götén (salamandra ignea et taenia-
ta) — a lombász és katona-béka (hyla arborea, rana esculenta)
— és az úszó siklón kívül (coluber natrix) más hüllőt nem ta-
lálunk.

A halak közül a szemlingek családjához tartozó havasi
pisztranggal (salmo trutta) csaknem tűnő az ottani kristály-

Czege. Jun. 2-án (Templomszentelés.) Tisztelt szerkesztő ur! Egy felejthetetlen emlékü nap volt itt ma, mert ma ment véghez az idevaló új ref. templom felszentelése. Szent vágyódással jöttem ide a távolból e nap örömeiben résztvenni, s valóban lellem teljes mértékű örömben is részesültem.

Engedje ön, szerkesztő ur! hogy e lapok hasábjain olvashassa a közönség ez ünnepély részletes leírását, s hadd fejezzem ki — mennyire lehet — szavakban azon benyomást, melyet ez ünnepély lelke tőn.

Tíz óraker templomba mentünk, s egy jól sikerült összhangzó éneklés után az erdélyi helyfőhívalló anyaszentegyház buzgó főpásztor a zágoni Bodola Sámuel főtitkár püspökhelyettes ur megátó imával szentelte fel az új hajlékot. Azután szószerkebe lépve, kolozsvári első pap és esperes t. Herei Gergely ur egy népszerű alkalmi beszédet tartott, a helybeli s a vidékről nagy számmal összegyűlt hallgatók előtt, utána széki egyházvidéki esperes és széki pap t. Báthori Dániel ur keresztelt, végül kolozsvári pap s tanár t. Nagy Péter és czegei pap t. Nagy Mihály urak úrvacsorát osztottak. Lehetetlen, ki nem emelnem azon hatást, melyet t. Nagy Péter ur az úrasztalához készítő beszéde, s imája, ugy szintén bérekesztő imájával gyakorolt az egész gyülekezet szívére. A közönség nagyobb része környezett, úgy töredelemre tudta buzdítani; mert minden gondolat lélekéből, minden hang a szívől volt merítve, s hála Istennek, az emberi szív még nincs annyira megromolva, hogy rá ép gondolatok, s szívből merített érzéstartó hangok ne hassanak.

A szerényen működő valódi érdem nem szorult dicsegetésre, de a mennyivel ritkább napjainkban az ilyen szerű áldozatok, annnyival nagyobb elismeréssel, tisztelettel kell meghajolnunk azok előtt, kik ily nemesen buzgó példával mennek elő.

Építették e templomot a sok idő előtt ápoló kezek hiányában használatlanul leromlott régi templom helyére czegei gr. Wass Ádám ur, s neje kénsai mlgs. Sándor Berta urnő saját költségökön, a kevés számból álló egyháztárgyak csekély munkatétel segélyével. Mind maga az épület, mind belső elrendezésének csinosága az építetők izlése, s bőkezűségéről tesz bizonyosságot. S mi mindezek felett még inkább lellemhez szökött, az volt, hogy e nap a fennsítzelettel említett mlgs. grófnő az úrasztalához megkivántató saját kezűleg pompásan himzett öt kendőt, egy értékes ezüst tángyért és egy gyönyörű régi nagy ezüst kehelyt, — melyek mind ketteje arannyal van megfuttatva — az egyháznak ajándékozott. Ez dicséretesen ismert meg vallásosságának félremagyarázhatatlan jele.

Sok idő, tán csak a halál fogja kitörölni szívéből e nap emléket. Oly biztató hangon mondá nekem e jelenés e pusztulásnak indult korban, hogy míg ily áldozatra kész férfiak és nők lesznek e hazában, kik a vallásos életnek felekezettünkben, s a mi szinte mindegy, ostromolt nemzetiségünknek ilyen áldozatokat hoznak, addig nem félhetek, hogy elpusztulunk.

Isten áldja meg érette a nemeskeblű gróft, s maggas ihletű grófnéj!)

Majd midőn porait e egyszerű monumentum tuléli, ennek falai, s a küszöbökön belül vigasztalást és erősséget nyerő hívek hálhangja, hirdetni fogják, hogy éltek.

CS. J.

KOLOZSVÁRI NAPLO.

— E hó 14-én újból Heinrich optikai fényképei gyönyörűköttek a nemzeti színházban a kimondhatlan parányi számú közönséget. A zártszekerekben voltunk ötven, m. e. 14 páholy, mindössze kéredhetetlen vendéggel, a karzat tökéletesen üres volt. A földszinten valának vagy ötvenen. Talán a kellemetlen szinte észírszerű hideg és esős idő okozta e nagy részvétlenséget, vagy tán a közönség fáradott ki, mely az első pár előadáson meglehetősen számmal jelent meg. Pedig e képek gyönyörűek, bájosak, mentől többször láttuk, annál inkább elragadtunk mind a rajzolatok szépségeinek részletei, mind azon csodás, természetű fény és színezés által, melyet a fénylő mögött a gáz fénye által átvilágított üvegképek játszottak a fénylő lengő lapjaira. — Ez nem mulatkozás, ez valódi műélvezet, ki a főtésztet vívmányát, s a természet bájosabb tájképeinek kellemet ismeri, érti, s általa bájoslatik. Nem csudálkoztunk azon nagy részvétlen, melyet Szében Heinrich ur szülővárosa, e Párisból csak e tavaszon hazaérkezett fiának mutatói iránt viseltetett. Alkalmunk volt játék közben belülről is a kezelést, s az igen nagy értékű készleteket megtekinteni. A művelt fiatal optikusnak ez alkalmasint utolsó előadása leendett, s nem sokára innen hazájából az orosz főváros felé veendő útját. Azonban tán még leend egy bucsu-mutató, melyet hazája egyik legszentebb érdekének akar szolgálatot tenni, a Múzeum-e gyűjtemény részére szándékozván még egy előadást rendezni, ha arra engedélyt nyer. Meglehet, mire ösztönöztük is, hogy a gr. Bethlen D. házánál vagy a redoubtban, egy napfény által világított optikai mutatót is leend. Ohajtjuk remélni, hogy a közönség ezen művészi élvezettel bájos órákat felfogja használni, s távozó hazánkfiának utolsó előadásait méltányos részvétellel tiszteli meg.

— Heinrich optikus komoly mutatói után, legvégül mindig szokott a korzatnak is kedveskedni spectaculumokkal.

*) Áment

Szerk.

Sajátságos mutatója a „bűvös kínai.” Ennek most leányfeje van, majd elperdül az a légből, s mogorva férfi-fej áll az előbbi helyén, újra elperdül ez is, s egy sovány szomorú arc áll elé helyette, ezt kövér holdkerek pofa váltja fel. Azon testre minden fő talál, még a papagáj fő is, s akármiféle fő e kínai testen chinaivá válik. Ily bűvös jelenetet a journalistika terén is látunk, ezeket napi lapjaink adják, melyeknek fejké vagy tagjai egyre változnak. A M. Sajtó című politikai hírlap szintén új változások ment át megint. A mint e lap előállott, igen tetszett, legalább nekünk erdélyieknek. Egyszerre csak elperdült feje, s más állott elé. A lap így is derék volt (a kínai hasonlatot bizsiten nem érczül, csak analógiail hoztuk fel), most legközelebről újra elperdült az előbbi fő, s új állott elé. De ezzel már az egész ruházat változott, s egészen a legújabb bécsi divatu szabás látszik szerkesztetén. Tartalm t az idő próbálja meg. A tény annyi, hogy egy pár jó képességű u. m. Török J. és Székely J. urak visszaléptek a lapról; da helyettük más pár jó képességű, ugymint a külföldi utazásról s publicistai képességéről egyiránt ismert derék Irinyi J., s a szépirodalmi téren mindenkinél ismeretesebb Jókay Mór urak állottak a sorba. Kár ugyan, hogy nem lételek el ott mind együtt, de már arról nem tehetünk. A lap egészen új felosztás szerint lön sz. rksztve, némileg hasonlít a bécsi Wanderinghez, igen derék laphoz. Legelőbb a közélet rovat alatt az politikai szemlélt a világpolitikai térről, s vezércikkkel a keblé kérdésekről, ezt követik a politikai hírek, ezt az irodalom című rovat követi, hol legelőbb is Jókay az ő jóízű magyaros humorával az kezd elbeszéli „hogyan lett Dull Mihály uramból Rác János?” — A fővárosi s egyéb udonságok, valamint a vidéki levelek, kirukkoltak az eddigi Tárca rovat helyére, és ottan már is egybek közt Pentele ir keddi, szerdai sat. levelek. Ezen levelezés valami afféle historia lesz, mint a V. Újságban Kakas Márton színírálati, melyeken annyi jóízű nevettünk. Sok embernek éppen böjti napokon lévén legjobb humora, reméljük, hogy Pentele ur leveleivel szintén sokszor felvidítják lelküket. A M. Sajtó június 10-ki számában, ennek a Penteleknek szerdai levele, mely a lőfuttatást tárgyalja, méltó figyelmet érdemel a rajta végig ömlő naiv humorért. Kívánjuk, hogy a M. Sajtó ezen új kezek közt is folytonosan gyarapodva tartalmasságában, egyik a magyar nemzet méltóságának teljesleg megfelelő nagy lappá nőjje ki magát. Arra pedig az szükségeltetnek, hogy azon szép ország fényes publicistai tehetségei elvégre már lépjenek mind ki az irodalom sorompóiba, és éreztessék azt, hogy a magyar, élete s biztos jövője felett nincs elcsüggedve, s felfogva az időket, azoknak korlátai közt is magát tájékozni meg nem szűnik.

— A Kronstädter Zeitung lapunk 74-ik számában kolozsvári levelünkrevonatkozólag a catastralis bizottmány némely tagjainak visszatérte okáról következő felvilágosítást olvassuk: „szolgálaton a K. Közönség értesítésül, hogy ezen bizottmány tagjai kiléptének oka azon egészen egyszerű körülményben keresendő: hogy az illetők megbetegedtek, a mi nem feltűnő, ha elgondoljuk, mennyi hurcolódást kell ezen bizottmánynak kiállni sat. A mi különben a K. K. aggodalmait illeti: azon megnyugtató biztositást adh tük neki, hogy a cs. k. pénzügyminisztérium szükség esetre tét kinevezé e által teljesleg kielégítő helyettesekről gondoskodott.”

* Beszterczén az ódon tornyos kapuk, melyek mint a régiség műmaradványai, igen érdekesek valának, de a szűk bejárattól, mint a legközelebbi szerencsétlen tűzvész alkalmával is, alkalmatlanoknak bizonyultak be, kerületi főnök Nagy eszközölése következtében le fognak rontatni.

— M. Váshárról jun. 5-ről írják a S. B.-nak, hogy onnan az ottani garnison hadi gyakorlatra kímőzött, hová herczeg kormányzó ő magassága is váratik, a gyakorlat Görgény-Szentimrén tartatik s július 6-án fogja végét érni. Junius 2-án Marosvásárhelyt szinte egy kivégeztetés történt. Egy közvitész az itteni garnisonból, ki már öt versen szökött el, s mindannyiszor lopás s rablásba vegyült, lőpor s golyó általi halálra ítéltetett, e hó 2-án kellett kivégeztetnie. Már ki is vitetett a vesztőhelyre szeméi bekötötték, csak a „tüzet” jelszó hiányzott, midőn a kegyelem szava megérkezett, s a szerencsétlen visszaadva lön még egyszer az életnek, hova a halál révpártjáról térve vissza, tán jövőre megjobbitandja erkölcsét.

— Erdővidéken a fűlei vashámor tulajdonosai e hó 1-jén nagy innepélylyel inditák meg a fűvő-gőzgépet, Mannlicher miniszteri titkár ur jelenlétében.

* Azt mondják, hogy a Hölgyfutár közlebről előfizetőinek egy szép műmelleklett küldött szét. Mi a Hölgyfutárnak se dívatképeit, se műmellekkeit nem kapjuk.

* Gróf Fáy István máltai lovag által kiadott „Régi magyar zene gyöngyei” első füzeté Bécsben megjelent.

— A Szentistván-társulat nagy gyűlést tartott Bartakovics Béla ő nmga előklete alatt, melyen a felsőbb megerősítést nyert társulati szabályok lőnek kihirdetve.

* Bécsből magán úton vett értesülés után írhatjuk, hogy egy magyar általános biztositó társulatnak 1000 pengő forint részvények útján leendő alapítása végett aláírás nyitott, melyben a legtekintélyes bécsi nagy kereskedő házak résztvesznek.

* A szárdinai királynak saxoniai Szidonia herczegnővel egybekelését telegraphi tudósítások szerint már hivatalosan is kijelentették.

— Tyuknemesítő társaság alakultáról értesítenek a pesti lapok, mely 10 pft részvényre lesz fektetve, s a részvényes előnye lesz, hogy évenként tartandó tyúkkiállítások alkalmával, soronvas folytán nemesebb fajuli majorságokat nyerhet magának, ezen kívül ingyen kap tojást. Mondják, hogy az aláírás így meg is indult, s a városi emberek sokan tréfásnak találják, pedig valóban nem tréfa, ha utángondolunk, hogy ezen faj mennyire van már nemesítve nyugaton, míg nálunk csak ugy áll, a hogy Indiából kihozatott néhány század előtt. Nálunk, hol nagy város nincs, de jó gazdasszony annál több, ezen társulat figyelmet érdemel.

AUSZTRIAI BIRODALOM.

Bécs, jun. 9. Császár Ő Felsége f. hó 24-ki legfőbb határozata által az új házassági törvénynek a cs. k. hadsereg leendő alkalmazása iránti elveket jóváhagyta. Kijelölve azon parancsnokságok, melyeknek szabadságukban áll a kihirdetés alóli fölment engedélyt adni, a cs. k. katonának megjelenése a házassági törvényszékek előtt szabályozva, a föllebezés menete megállapitva van stb. Szabályul állitottat föl, hogy mindegy, akár csak egyik akár mind a két fél tartozzék a militia vagához; azon esetre, ha az egyik fél nem katolikus, a há-

zasulók beleegyezési nyilatkozatának mindig a kath. lelkész előtt kell történnie.

— A dunai gőzhajózási társulat május 23-án engedélyt kapott, hat millió forintnyi összeget sorshuzási kölcsön útján az előterjesztett terv szerint fölvenni. Egyszersmind engedély adatott a társulatnak további kölcsönök fölvételére akorábbi három, egészen 850,000 fluyi kölcsön törlesztésének előhaladása szerint fölvenni, úgy hogy a kölcsönadósság mindig ezen összeg fokán tartandó meg.

— (Ö. C.) Tapasztaltatván, miképp a halál esetében vagyónátruházásból és az erre következtet örököstályból származó közvetlen díj-fizetési kötelezettség a díjkiszabási eljárásnál gyakran összezavarlatott, s azonfelül az örököstály ntáni díjkiszabás alapjai tekintetében egyformálanságok támadnak: ennél fogva a cs. k. pénzügyminisztérium a következőket hozta emlékezembe. A halál esetében vagyónátruházás alapján beálló díjkötelezettség az örököstálytól, mint későbbi s különálló tényről, egészen elkülönítve veendő megfontolás alá. Az utóbbi tény részei díjkiszabásnál ennél fogva a halálutáni vagyónátruházás utáni díjkiszabásra rendezes, kivéve az utóbb említett tényérti díjelengedés meghatározása esetét, semmi tekintettel se kell lenni. Kivételt az 1853. márcz. 19-ki rendelet 5. §-ában meghatározott eset képez, t. i. ha egy örököstály, mely egy ingatlan dolog további vagyónátruházása gyantát tekintendő, a hagyaték átadása előtt törvényesen jóváhagyatott. Ez esetben a további vagyónátruházás értékétől a 3 1/2%-as díj az örökhagyó általi jogsziszterzés határideje szerint keletkező díjelengedéssel együtt számítandó ki, s ennél fogva halálesetében vagyónátruházás alkalmából ugyanazon értékűtől 1 1/2%-val kiszabott díj levonandó. Azon kérdés megjelése végett, mely előföltéves mellett kell az idézett cs. rendelet 4. §-sa szerint valamely örököstálytól további vagyónátruházást fölvenni, azon kérdésre kell felelni, hogy a hagyaték melyik részére van valamely közös örökösnek mint ilyennek jogigénye. Ha az örök hagyaték passzívák és legatimokkai nincs terhelve, úgy e kinyomozás nem jár nehézséggel, csak az aktívák egy nagyobb hányadának átutalása tekintendő új jogcimből eredő szerzésnek.

KÜLFÖLD.

Anglia. A dunai fejedelemségek kérdésében, mint mondják, az angol és ausztriai kevetekkel értekezletek folynak. E két hatalom hajlandó volna a kereskedelmi egyesítésnek, sőt bizonyos pontig némely közigazgatási ágaknak — nevezetesen a védelmi rendszernek — nagyobb öszpontosítást követelni, de politikai egységről és új állam teremteséről nem akarnak tudni. Thovenel, francia követ, Vogorides letéletét nem kívánta, de igen oly részrehajlatlanságot, hogy a Talleyrand által szitott izgatás szabad lehessen.

— Az alsóház jun. 4-ki ülésében egy tag jelent, hogy f. hó 23-án a titkos szavazás kérdését fogja előterjeszteni. Egy más tag jelenti, hogy közelebb a parlamenti esküt illető bill második felolvasatását nem fogja ellenzeni, de ha majd a törvényjavaslat a választmányban fog tárgyalatni, bizonyos szavak beigattását fogja indítványozni, melyek által a parlament keresztén jelleme megóva legyen. Egyebiránt az új esküformulában haladást lát. Lord Palmerston kijelenti, hogy a folyó ülésszak alatt az egyházi adó eltörlésére vonatkozó billt szándékozik benyújtani.

— Az angol királynőnek közelebb tartott drawing — roomja igen fényes volt: több mint 1400-an mentek el a királynő előtt, ki még feketében volt Gloucester hgnő halála miatt. A követek közül különösen kitűnt díszes öltözetével az ausztriai követ, Apponyi gróf, és a török követ Mussurus. Ellenben az amerikai követ, Dallas és neje, amerikai szabály szerint, a legegyszerűbben jelentek meg.

Franciaország. A legtöbb hírlapi levelező meczáfolta ugyan azon hirt, hogy a francia császár ellen a tűzvérségi muzeumban merény lett volna megkísérve, de mégis kell lenni valaminek a dologban. A politikai körök nagyobb része azon hiedelemben van, hogy Párisban az utolsó napok alatt valami rendkívülinek kellett történni. Egyfelől a merénnyről szóló hírek mellelegi bevallása tünik ki azon körülményből, hogy a félhivatalos párisi lapok oly némák az egész eseményre nézve. Másfelől e hírek helyességét bizonyítan az, hogy jelenleg nagyobb hadtömegeket öszpontosítanak Párisban. E rendszabály azonban a küszöbön álló választásokat is illetheti, miután erre nézve éppen Páris elővárosaiban a kisebb rendű polgárság és a munkások nem igen kedvező hangulatot tanusítanak a kormányjelöltek iránt.

— A francia kormány, a mint hallaszik, ellene akar szegülni a menekült republicanusok részére való szavazásnak, mely egyebiránt is csupán demonstratio kívánt lenni a párt részéről. A kormány az oly egyénekre eső szavazást alkotmányellenes cselekvénynek veendi. E szerint várni lehet, hogy azon választók nagy része, kik oly szélső pártiakra szavaztak volna, mint Barbés, Blanc, L. Ledru-Rollin, Hugo V. visszavonuland a mérsékelt republikanusokra azonban nem fog szavazni.

— Azon követek lajstromában, kiket a belügyminis-ter, mint kormányjelöltek a császár elé terjesztett megerősítés végett, 6—7 név kereszttel volt megjelölve, és ezáltal a lajstromból ki voltak zárva. Minthogy Montalembert legfeljül áll; a belügyminis-ter imez élczcel mutatott Montalembert nevére: „Főlésged Montalembert urat a keresztesek élére állítja.”

— Párisi lapok némi nehezítésekkel fejezik ki V o-

gorides herceg moldovai kajmakánnak Austria által rendjellel való kitüntetése miatt.

— A franciaországi jelen dynastia ellen kíván tiltakozni az ellenzék s a nép egy része a választásokbani résztnevevése által. E két ellenséges érzelmű tábor mellé jön egy harmadik is oly oldalon, a hol ily nemű megtámadást korántsem vártak. Az elégtelenség oka ezen oldalon főleg az új uralkodó-házzal együtt életbe lépett újabb pénzügyi gazdálkodás, az állam jövedelmeinek tömeges pazarlása, az adósságok okatlan csinalása, mely már óriási balmazzá emelkedvén akkora súlylál nyomja a budgetet, hogy alig lehet már kilátás a bajból normalis utóni menekülhetésre. A szónokszeiken és a sajtó útján ily dolgokat nem hozhatni ugyan napfényre, ellenben úgy látszik a hivatalos testületek bátorokdakt itt ott kiejteni egykét szót a módnélkül eldicsért pénzügyi viszonyok felől. Csak a napokban mondák ki nyíltan egy bizottsági közleményben, hogy a jelen kormányzás a legköltségesebb minden eddigiek közt, a melyek Franciaországban voltak, s most a lebegő adósság növekedése ad alkalmat, a törlesztő bizottságnak, hogy évi jelentésében határozottan roszalja a dolgok jelen állását.

III. Napoleon csakugyan elhatározta volna a most utazáson levő orosz csárral találkozni s ha lehet azzal egy keztyűbe funi. Egy diplomata e tárgyban így nyilatkozott: „Nem hiszem, hogy a két fejedelem találkozása lehetlen volna, de e pillanatban nem tartom azt valószínűnek.” Napoleon pedig sokat nem tart lehetlennek.

Belgium. A belga miniszteri válságról még mit sem tudni. Annak léteztét nem tagadják; de minő természetű az, s vajjon az összes miniszterium vagy csak néhány tagja lépend-e le, arról bizonyost még nem tudhatni. Legvalószínűbbnek tartják azon szárnyaló hirt, hogy De Decker kilépő tisztársait a bal-közép tagjai által szándékszik felváltani. Bruckere neve, ki 1852-ben miniszter volt, ismét fölmerül. — Az egyházi lapok is lehetlenségnek tartják már a jótékonyági törvényterv ismétli előterjesztését. Mint ismételtlen írják, nem sokkal a nyugtalanságok kitörése előtt, a jobboldal tizenkét tagja sürgette a törvényvi-szavonását.

Az egész belga kir. család számos kísérettel jun. 2-kán Antwerpbe utazott, Constantin nagherceget ott üdvözlendő. Ez utóbbi 3-án Haagába menend, és a kir. család, melynek fogadtatása Antwerpben a lakosság részéről a legszívésebb volt 3-dikán ismét visszavolt érkezendő Brüsszelbe. — Antwerpben néhány, más anyag hiányában, öt frankos tallérral törte be a jezsuiták egyetemének ablakát.

Olaszország. Anconából máj. 25-dikén írják: „Tegnap reggel a pápa ő szentsége tartotta a misét a székesegyházban. A pápa már a sekrestyében volt s miseruháját öltet fel magára, a midőn némi baleset történt, mely igen könnyen vonhat vala maga után szomorú következményeket. A székesegyházban szorosan egymáshoz tapadó roppant néptömeg könnyebb kimehetése végett, a négy iőkapu ki volt nyitva. A bézőnlő légfuvallom az idetova rőpkedő függőnyöket közel érintkezésbe hozta az égő gyertyákkal, s a tűz beléjük kapott. A legközelebbi perczben a kép egész diszitménye lángban volt. Egy nehéz csillár alázuhant a dragonyfedezet lábaihoz,

a nélkül, hogy valakit megsértett volna. — A pápa ma reggeli 8 órákor az ágyuk háromszori üdvölvései közt, ide hagyta városunkat egész kísérettel; előbb Jesibe s innen Sinigagliaba menend.

— Nápoly a szentszékekkel végleg megkötötte a concordatumot. Egyébiránt az a házassági törvényekre, mint mondják, nem terjed ki, s a tribunale delle monarchia is fennmarad, mely a szigetet a római törvényhatóságoktól a legtöbb egyházi esetben függetlenné teszi.

— Az egyházi állam tartományaiiban az ostrom állapot megszüntetésénél fogva a katonai törvényszékek előtt folyó perek a vádlottakkal együtt a pápai törvényszékeknek adatnak át; azonban az ausztriai kat. hatóságok elé tartozik még jövőben a fegyveres kézzeli ellentállás, s a cs. k. katonaság minden más megsértése, az áltoborzás, a katonának hűségzegésre, kötelességmulasztásra csábítása, s mozdulataiknak kikémlése.

Svaiz. Az orosz császári család rövid időn Genfben fog találkozni. Sőt Mária nagyhercegnő, néhai Leuchtenberg hg. asszony, most Stroganov tábornok neje, két fiával együtt állítólag maradandó lakását veendi Genfben. Ennek okául azt állítják, hogy a két fiatal hgnnek az éjszaki éghajlat nem kedvező, valamint korán elhunyt atyjoknak sem volt. Azonban ezt inkább csak színes oknak hiszik a mélyebben látók. Mindenesetre nem volna valami különös dolog, ha Genf arra volna kismelve, hogy egyik központja legyen azon diplomatikai szövetségnek, melyet Oroszország Közép-Európa nem egy helyén, mint Brüsszelben, Stuttgartban, Drezdában, Borszlóban, stb. oly ügyesen tudott szőni. Németország lége e finom szálaknak már nem kedvez; de miután a german országok legmélyebb gyökereig ellenséges indulatot mutattak Oroszország iránt, most remélik, hogy a román fajú népeknek jobb földre fognak találni. Mikép iparkodnak a francia rokonszenveket magoknak megszerezni, azt kiki tudja. Olaszországban egyelőre Piemontban igyekeztek mélyebb gyökereket verni.

Spanyolország. A senatus máj. 18-ki ülésében O'Donnell és Narvaez között oly mérges szóvita történt, mely nem csak pillanatilag idézett elő jelentékeny benyomást, hanem az ország közelebbi jövőjére is hatályos következtetéseket huzhat maga után. A moderádok szemében Narvaez tetemes kudarcot vallott; az udvarnál mindkét tábornagyot forradalmárnak tartják, kik hajlandók első alkalommal ismét forradalmat idézni elő; a szabadelvű párt O'Donnellt oly egyénnek tartja, ki a júliusi események következtében ferde állásba jutott, ki azonban mégis bölcsen kormányzott volna, ha az ugynevezett „mérseklettek“ sugallataira nem hallgat. — 19-én O'Donnell ismét szót emelt, Narvaez távollétében Pidal válaszolt neki; azonban azon illetlenséget követel, mikép folyvást oly eseményekre emlékeztet, miket a közvélemény megbélyegzett; erre az ismételt zugás által zavarba hozatván, nem tudott magán másképp segíteni, mint a királynéra való hivatkozás által, mire O'Donnell tüstént fölkelvén, az egész gyűlésre leirhatlan hatást tett következő szavaival: „csupán a fölötti bámulatom kifejezése végett emelek szót, miképp egy oly rendkívüli monarchicus érzületű egyén, állítólag oly feltékenyen akarja megszilárdítani fejedelmünk trónját,

a királynő nevét védpaizsul használja föl, hogy ez utóbbit bevonja egy oly kérdésbe, mely itt egyedül minket illet. Ne higye a senatus, hogy én a külügyminiszter példáját követve, oly kérdéseket idézendek föl, vagy oly neveket emlitendek, miket tisztelni mindegyikünk köteles, még pedig itt inkább mint bárhol.” — A 20-ki ülésben Narvaez ujolag kijelenté, mikép a kormány hű akar maradni programjához, mely az összes spanyolok kibékítésében s a sereg soraiiban létezett viszályok megszüntetésében áll. Szerinte mindazon tábornokok teljesíték kötelességüket, kik az 1857-iki eseményekben résztvettek. Több tábornokok az 1854-ki fölkelés alkalmávali eljárásukat ügyeztek igazolni. Erre Luzuriaga hevesen visszautasítá Pidalnak a progressisták elleni vádjait, mint a kik — szerinte — az országnak kitünő szolgálatokat tettek.

U J P O S T A.

— Párisból, jun. 8-róltávirják: „A szárd királynak Szidonia hercegnővel házassága hivatalosan jelentetik.

Randon tábornagy néhány könnyű hadoszlopot küld a riff-kalózkod ellen.”

Randon tábornagynak egy máj. 31-ről kelt sürgönye, az egész tartomány felett uralkodó szukkel-arbei átlomás elfoglalását s a beni mahmudok meghódolását jelenti; máj. 25-ke óta nem volt újabb harc; az összes meghódolt népfajok megfizették hadi adókat s kezeseket állítottak a legelőkelőbb arab családokból, kik már meg is érkeztek Algirba.

— A Napoleon elleni merény még mindig beszéd tárgy. Ez eset felől írja a „Bund“-nak: „Egy legitimistának ismert tábornok a tüzérségi muzeumban a császárnak ágyukat mutatott volna ezen megjegyzéssel: ezekkel csinálják az államesinyeket és — forradalmakat. Erre a császár és tábornok között élénk szóváltásra került a dolog. A körülök levő katonák között nagy zavar támadt, melyet a császár bámulatra méltó hidegvérrel csillapított le. E jelenetnek katonai összeesküvés lett volna alapja.” Egy más levelező szerint, valaki a tüzérségi muzeum előtt pisztolylyal akart a császárra löni, szerencsére egy rendőrgyűnök lecsapta a pisztoly csőjét, úgy hogy a golyó a kövezetre esett. A császár a veszély láttára hirtelen kocsjába ugrott. Ez eset által kedélye mélyen meg lön renditve.

Nyilt posta.

A Szentiványi József és György urak hazafiságából, derék utazónk Décsy Károly segélyezésére beküldött 4 ezüst rrintokat Stein ur, tanár Nagy Ferencz urhoz kézbesítés végett, a megérkezés napján beszoigáltatta.

Sajtóhiba. 80-dik számunk károlyférvári levél 37. sorában „már a mezőben“ helyett olv. „mára merőben“.

Bécsi bűrés. Junius 10-dikén. Magyar urbéri pap. 8% Nemzeti kölcsön 8 1/2% Arany pénz 7 1/2%, Ezüst 5 1/2%

Tulajdonos és felelős szerkesztő: **BERDE ÁRON.**

H I R D E T É S E K.

HIVATALOS.

(192) (5-6)

(Bélyegmentes.)

Jég- és tűzkármentési fölhívás.

A mezei termények jégkár elleni biztosításának korszaka bekövetkezvén, a t. közönség figyelmessé tetetik a jégkárak által évenként elidézett pusztításokra, s egyzersmind a cs. k. megerősítést nyert erdélyi kölcsönös jég- és tűzkármentő társulat által tisztelettel fölhívatik ezen társulatba lépni. Társulatunk tagjai egymásnak — kölcsönösség alapján — mindjég- mind tűzkár ellen teljes 100 pctnyi kárterítést biztosítanak, s kitűzött czéjük az év végén fölmerülő biztosítéki díj-összet foleslegének „osztaléképeni“ visszanyerése, hogy biztosítása arányában minden tagja a társulatnak csakis annyival járult legyen a közös pénztárhoz, mennyit a valódi kár födezésére a társulat tiszta kívánalmi igénylenek. — A kárterítés az alapszabályok értelmében a kár miután szabályszerű megállapítása után 50 pct erejéig rögtön térített meg, mi azonban ellentnem áll, a kart már ez első fizetésekor „teljes 100 pcttel“ fordítani meg A társulatba lépés pedig megtörténhetik e társulatnak a két magyar-hazában s az összes birodalom mindenik tartományában létező ügyvivősegei által, holott a szükségelt nyomtatványink díjtalanul kaphatók, valamint a kívántató utasítások is egész készséggel kiszolgáltatnak. — Kolozsvárt, május 20-kán 1857.

A cs. kir. megerősítést nyert erdélyi kölcsönös jég- és tűzkármentő társulat igazgatósága.

Nem hivatalos.

(199) (1-2)

Külső-tordautsába a 307 szám alatti tágas telek, rajta lévő csinos két fedél alatti lakással, nagy kiterjedésű kerttel, melyben többjeles és ritka gyümölcs fák vagynak, eladó Értekezni lehet iránta külső-magyarutca 4-dik szám, vagy kurta szappanyutca 364 sz. alatt

(200) (1-2)

A Szász-régen kerületi magyarok s azzal kapcsolatban álló felsőbb helységi havasi legetői a báró Bánffy családnak és a köz birtokosságnak, melyek eddig is évenként haszonbérbe voltak adva, a jövő 1858-dik évre haszonbérbe adatnak jelen 1857-dik év augusztus hava 10-dik napján Magyar-Régenbe a t. c. Szekeres Sandor ur udvarába.

(21) (2-8)

A Popp gyakorló orvos úr (belváros Goldschmidsgasse, 604 sz.) Antherin-szájvizének használata által meggyőződtem annak kitünő jöhatásáról, a foghús és fogakra; minél fogva a szenvedő emberiség érdekében egész biztossággal mindenkinek ajánlom e szájviz használatát Bécs, 14-ik május, 1856.

Gróf Fürstenberg, m. k. cs. k. lovassági tábornok, sat.

Bizományosok: Wolff J. gyógyszerész. Szebenben: Zóhrer Ferencz, J. Bras-sóban: Kim Klockner és Hoffmann J. Szász-városon: Leonhár F. J. M. Vasárhelyi: Fogarasi D. Medgyes: Oerendi F. J. Segesvárt: Misselbacher B. J. Károlyfejevárt: Megay F. Beszterczén: Dietrich és Fleischer K. Vasár helyen: Kléber gyógyszerész Erzsébetvároson: Schmidt F. Thordan: Wolff G. gyógyszerész Balázsfalván: Kovrig Tivadar.

(198)

A t. cz. földbirtokos urakhoz!

Alólirt mint több bécsi bankárház képviselője, Kolozsvárra vissza érkezett és a várandó urbéri kárpótlási tőkékre szerződik, felszólítatnak tehát a szerződni kívánók, hogy az ezt érdeklő kimutatásokkal ellátva, személyesen vagy törvényes felhatalmazottjuk által alólirhoz magukat megálázní sziveskedjenek. Kolozsvárt, junius 12 kén 1857.

Tauber Vilmos,

sz ügynökségi tulajdonos. Pestről, mint több bécsi bankárház képviselője Erdélyben.

Értekezhetni reggel 9-12-ig, délután 3-tól 6-ig. — Lakásom b. farkasutca 81 szám gróf Karacsainő házánál első emelet.

(38)

NÖVÉNY-FOGPOR

G. J. POPP-tól,

Fogorvos s az Antherin-szájviz sat. kiv. tulajdonosa.

E növény-fogpor aként tisztítja a fogakat, hogy naponkinti használata által nemcsak a szokott, annyira kellemetlen borkó távolítatik el, de a fogak zomancza fejébb és gyöngédebb lesz; erősíti a foghúst, s ezáltal a már megromlott fogak épségét viszszaadja, és kellemes illattal a száj legroszszabb szagát is eltávolítja.

Egy skatulya ára 36 kr. p. p. Található Kolozsvárt Wolff J. gyógyszerüzében és Tordán Wolff Gábornál